

Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

URADNI LIST

pokrajinske uprave za Slovenijo.

Vsehlus: Iz «Službenih Novin kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca». — Uredbe osrednje vlade: Uredba o poslovnem redu pri državnem svetu in upravnih sodiščih. Uredba o poslovnem redu v oblastni skupščini. Uredba o poslovnem redu v sreski skupščini. Obrazec za pooblastilo oblastnih in sreskih poslancev. Pravilnik za izvrševanje zakona o izseljevanju. Odločba o ocarinjanju blaga pri carinarnicah, kjer poslujejo priznani carinski posredniki. Odločba, s katero se ukinja uvozna carina na nekatere življenske potrebščine. Izpremembe in dopolnitve v izvozni tarifi. Naredba o ustanovitvi oblastnih inspektoratov finančne kontrole. — Razglasi raznih uradov in oblastev. — Razne objave.

Iz „Službenih Novin kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca“.

Številka 196 z dne 7. septembra 1922.:

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja Aleksandra I. z dne 10. julija 1922., s katerim se postavljata pri ministru za notranje posle: za načelnika I. razreda oddelka za Slovenijo dr. Fran Svetek, načelnik II. razreda istega oddelka; za tajnika II. razreda oddelka za Slovenijo dr. Fran Krašovec, tajnik III. razreda istega oddelka.

Uredbe osrednje vlade.

302.

V imenu Njegovega Veličanstva

Aleksandra I.,

po milosti božji in narodni volji
kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev,

predpisuje ministrski svet kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev na podstavi pooblastitve (člen 59. ustave) na predlog ministra pravde in po zaslišanju ministrskega sveta, po predpisu člena 47. zakona o državnem svetu in upravnih sodiščih

Uredbo o poslovnem redu pri državnem svetu in upravnih sodiščih.*

I. oddelek.

1. Organizacija državnega sveta.

Člen 1.

Predsednik državnega sveta predstavlja državni svet proti vsem oblastvom. Predsednik vodi in nadzira poslovanje državnega sveta. Nadomešča ga podpredsednik, ako pa je ta zadržan, najstarejši predsednik oddelkov.

Člen 2.

Državni svet ima šest prvih in šest drugih tajnikov, šest pisarjev in potrebno število prepisovalcev in slug.

Tajniki in pisarji morajo imeti dovršeno pravno fakulteto. Plače tajnikov in pisarjev so določene s členom 19. srbskega zakona o državnem svetu.

Tajnike in pisarje predlaga državni svet predsedniku ministrskega sveta.

Predloge za postavljanje, poviševanje in odstranjanje tajnikov in pisarjev podaja državni svet predsedniku ministrskega sveta.

Predsednik državnega sveta postavlja prepisovalce in slug.

Člen 3.

Dolžnost prvih tajnikov je, izdelovati referate o posameznih predmetih. V internih sejah nimajo pravice glasovanja ter se ne smejo udeleževati javne razprave.

Člen 4.

Predsednik sklicuje obče seje državnega sveta ter jim predseduje. Ako je zadržan, ga nadomešča

* Razglášena v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 196, izdanih dne 6. septembra 1922.

podpredsednik, ako pa je ta odsoten, najstarejši predsednik oddelkov.

Člen 5.

Svetniki se porazreajo v oddelke z žrebom za vsako leto v naprej. Oddelkom predsedujejo predsednik, podpredsednik in štirje po rangi najstarejši državni svetniki. Kdo izmed njih naj predseduje v posameznih oddelkih, to se odloča z žrebom v obči seji.

Člen 6.

Državni svet ima šest oddelkov, izmed katerih mora biti eden za upravne spore finančnega značaja. Vsak oddelek se označuje z rimsko številko po rangi onega, ki predseduje.

Področje posameznih oddelkov se odreja v obči seji državnega sveta, predsednik pa poroča o tem ministrskemu svetu ter skrbi, da se to razglasi v «Službenih Novinah». Izpremembe v že določenem področju se morajo objavljati na isti način.

Člen 7.

Pred koncem vsakega leta se vrši razpored svetnikov v oddelke za prihodnje leto v obči seji državnega sveta z žrebom, in sicer tako, da se najprej izvrši porazdelitev državnih svetnikov, ki so pravniki, potem pa ostalih. Na isti način se odreja namestniki za oddelke, in sicer po dva za vsak oddelek.

Člen 8.

Sestava posameznih oddelkov se mora priobčiti ministrskemu svetu in razglasiti v «Službenih Novinah».

Člen 9.

Ako je predsednik oddelka zadržan predsedovati, ga nadomešča po rangi najstarejši član oddelka.

Člen 10.

Ako zaradi izpraznitve enega ali več mest v državnem svetu ali zaradi bolezni ali odsotnosti posameznih članov ni mogoče delovati v vseh oddelkih, sme predsednik državnega sveta za ostali del leta, odnosno do popolnitve izpraznjenih mest, učiniti neizogibno potrebne izpremembe v sestavi posameznih oddelkov. Istotako sme pridružitvi razdelitev poslov med posamezne oddelke, ako to zahteva preobloženost posameznih oddelkov ali skrajna zadržanost posameznih članov državnega sveta.

Člen 11.

Za spore, ki so bili že predmet javne razprave, a niso mogli biti dovršeni v izvestnem oddelku do konca leta, sme odrediti predsednik državnega sveta, da jih rešijo isti sodniki, ki so se bavili z njimi.

Člen 12.

V posameznih oddelkih razdeljuje posle članom oddelka in referentom predsednik oddelka. Referente dodeljuje posameznim oddelkom predsednik državnega sveta.

Člen 13.

Predsednik državnega sveta sklicuje občo sejo državnega sveta za stvari, ki jih rešuje po zakonu obča seja.

Predsednik mora skrbeti za to, da se vzdržuje enotnost v judikaturi državnega sveta. V ta namen skliče po potrebi občo sejo državnega sveta, da odloči o pravnih vprašanjih, ki so jih oddelki državnega sveta rešili različno.

Člen 14.

Odločbe in razsodbe oddelkov državnega sveta o važnejših pravnih vprašanjih, ki so bila predmet spora, zlasti vse odredbe, ki se tičejo veljavnosti uredb, se morajo vpisovati v poseben seznamek, ki je pri predsedniku državnega sveta. Ako meni eden svetnikov oddelka, da mnenje večine v pravnem vprašanju nasprotuje rešitvi, že vpisani v seznamek, se mora izrek razsodbe ali rešitve ustaviti in predložiti predsedništvu državnega sveta, da skliče občo sejo. Ta mora po referatu onega sodnika, ki je predlagal razsodbo, in po referatu še enega poročevalca, odrejenega po predsedniku državnega sveta, in po izčrpi debati odločiti o tem pravem vprašanju. Ta odločba mora služiti za podstavo razsodbi, ki je dala povod za to, ter se mora vpisati v posebno knjigo «Odločbe obče seje državnega sveta» in razglasiti v «Službenih Novinah». Tako vpisane odločbe obče seje so obvezne za vse oddelke državnega sveta, dokler se ne pridružitvi v obči seji po zaslišanju dveh poročevalcev.

Člen 15.

Referati za občo sejo državnega sveta morajo biti v primeru člena 14. spisani, razmnoženi in pravočasno pred občo sejo priobčeni vsem članom državnega sveta.

Člen 16.

Vprašanja, o katerih in v kakšnem vrstnem redu naj se glasuje, določa predsednik, toda obča seja sme, ako predlaga to eden njenih članov, sklepati tudi o tem.

Glasovanje se vrši po rangi državnih svetnikov, pričeni z najmlajšim.

Za polnoveljavni sklep je potrebna absolutna večina glasov.

Ako ni dobilo nobeno mnenje absolutne večine, se vrši glasovanje iznova, predlogi pa se po potrebi ločijo na več vprašanj.

Člen 17.

Občih sej državnega sveta se smejo udeleževati tudi dodeljeni tajniki, glasovati pa ne smejo.

Člen 18.

Ako mora državni svet po posebnem zakonu izvoliti osebe za javno službo, se izvrši volitev, če ni v tem posebnem zakonu odrejen drugačen način, s tajnim glasovanjem.

Člen 19.

Tajno glasovanje se vrši v obči seji državnega sveta z enakimi listki, na katere zapiše vsak državni svetnik kandidatovo ime.

Listki, na katerih so zapisana imena kandidatov, se zaprti vroče predsedniku.

Predsednik odpre te listke ter glasno prečita ime in imek kandidata, zapisanega na njih. Potem izroči vse te listke svetniku, najmlajšemu po imenovanju, ki istotako glasno prečita imena zapisanih kandidatov.

Glasovalni listki se po vsakem dovršenem glasovanju takoj uničijo.

Člen 20.

Po končanem glasovanju proglasi državni svet za izvoljeno ono osebo, ki je dobila absolutno večino glasov.

Člen 21.

Ako ne dobi pri prvem glasovanju nihče absolutne večine, se glasuje takoj samo med onima dvema osebama, ki sta dobili največ glasov, in tedaj se smatra za izvoljeno ona, ki je dobila pri tem ponovljenem glasovanju relativno večino glasov.

Člen 22.

Ako bi dobili bodisi pri prvem, bodisi pri drugem glasovanju dve osebi enako število glasov, smatra državni svet za izvoljeno ono osebo, ki jo določi žreb.

Člen 23.

Posle iz točk 2. in 5. člena 103. ustave rešuje državni svet v obliki seji, ako ni s posebnim zakonom predpisano drugače. Po značaju stvari sme odkazati predmet posebnemu odboru treh oseb. To mora storiti vselej, kadar je to predpisano s posebnim zakonom.

II. oddelek.

Organizacija upravnih sodišč.

Člen 24.

Upravna sodišča imajo predsednika in potrebno število sodnikov, tajnikov in pisarjev. Tajniki in pisarji imajo čin, plačo in doklade tajnikov in pisarjev apelacijskega sodišča po srbskem zakonu o sodnikih.

Upravna sodišča sodijo po oddelkih, ki jih po potrebi ustanavlja predsednik sodišča.

Sodniki se razporejajo v oddelke po členu 8. zakona o državnem svetu in upravnih sodiščih.

Člen 25.

V oddelku za spore finančnega značaja naj bosta po možnosti dva člana iz finančne upravne stroke.

Člen 26.

Predpisi členov 1., 9., 10., 11. in 12. veljajo tudi za vsa upravna sodišča.

Člen 27.

Ako bi moralo upravno sodišče vršiti izvestne volitve po posebnem zakonu, postopa po predpisih členov 18. do 22.; ako pa bi imelo upravno sodišče po posebnem zakonu posle izven svoje redne upravne sodne pristojnosti, postopa po predpisu člena 23.

Člen 28.

Če se izprazni mesto upravnega sodnika ali če je treba popolniti novo ustanovljeno mesto, razpiše minister pravde natečaj z odrejenim rokom za vložitev prijave.

Ko rok poteče, pošlje minister pravde vse prijave državnemu svetu, ki izbere izmed prijavljenih oseb dvojno število kandidatov ter jih predlaga ministru pravde po členu 7. zakona.

Na isti način se izbirajo tudi kandidati za izpraznjena mesta predsednikov upravnih sodišč.

Člen 29.

Državni svetniki in upravni sodniki morajo, preden nastopijo službo, priseči tako, kakor je predpisano za sodnike rednih sodišč.

Člen 30.

Predsednik državnega sveta dovoljuje dopuste članom in osebju državnega sveta do 10 dni. Preko tega časa dovoljuje dopust po predhodno pribavljenem mnenju predsednikov predsednik ministrskega sveta. Predsedniki upravnih sodišč dovoljujejo dopuste članom in osebju upravnih sodišč do pet dni. Dopust, daljši od pet dni, dovoljuje minister pravde. Predsednikom upravnih sodišč dovoljuje dopust minister pravde.

Člen 31.

Predsedniki upravnih sodišč morajo po preteku vsakega leta predložiti državnemu svetu poročilo o delovanju sodišča. V poročilu mora biti razloženo celokupno stanje delovanja, število sporov po posameznih upravnih strokah in število sporov iz posameznih upravnih edinic.

Razen tega se morajo označiti v poročilu vsi važnejši spori, ki utegnejo služiti za podstavo zakonodajnega delovanja ali za uporabo oblastvu, ki nadzira upravne in samoupravne organe.

Državni svet pretresa ta poročila v obliki seji ter sestavi in predloži na osnovi teh poročil in svojega celokupnega letnega delovanja ministru prav-

de prav takšno poročilo, kakršno predlagajo njemu upravna sodišča. Temu poročilu prilaga tudi poročila upravnih sodišč.

III. oddelek.

Pristojnost in postopek.

Člen 32.

Zoper upravne akte občinskih oblastev, ki v prenesenem ali v svojem področju kršijo pravice ali neposredne osebne interese poedincev, je po členu 18. zakona o državnem svetu in upravnih sodiščih dopustna pritožba na nadrejeno državno upravno oblastvo. Zoper njegovo odločbo se sme vložiti tožba pri onem upravnem sodišču, v čigar krajevno pristojnost spada dotično upravno oblastvo.

Zoper akte višjih samoupravnih oblastev je dopustna neposredna pritožba na upravno sodišče, v čigar krajevno pristojnost spada dotično samoupravno oblastvo.

Člen 33.

Ko dobi upravno sodišče tožbo, zahteva o tem predmetu vse spise, ki jih mora upravno oblastvo poslati v določenem roku, ne pozneje nego v enem mesecu. Ako so med spisi listine zaupnega značaja, se ne smejo prečitati v javni seji niti dati v vpogled strankam brez odobritve upravnega oblastva.

Člen 34.

Ko pribavi upravno sodišče tožbo in spise, se odkáže predmet po predsednikovi odločbi sodniku poročevalcu, ki mora tožbo proučiti in predložiti seji pismen referat. Ta referat mora obsežati nastopne podatke:

- 1.) ali gre za primer iz člena 24. zakona o državnem svetu in upravnih sodiščih;
- 2.) ali gre za primer iz člena 26. istega zakona;
- 3.) ali gre za primer iz člena 27. istega zakona.

O poročilu sodnika poročevalca odloči sodišče s posebnim sklepom, ali ga sprejme ali ne.

Ako sodišče spozna, da ne gre za nobenega izmed navedenih primerov, odloči, da je stvar razsoditi v javni seji, ter odkáže predmet tajniku, ki določi narok, po členu 28. zakona.

Člen 35.

Ako se je vložila tožba pri upravnem sodišču zato, ker ni hotelo upravno oblastvo izdati tožitelju nobene rešitve (člen 22. zakona), pa bi upravno oblastvo v času med vložitvijo tožbe in odločbo sodišča izdalo svojo rešitev, mora tožitelj v 15 dneh izjaviti sodišču, ali je s to rešitvijo zadovoljen ali pa vztraja pri tožbi. V prvem primeru se postopanje ustavi, v drugem pa se mora nadaljevati. Ako ne izjavi tožitelj v določenem 15dnevem roku ničesar, se smatra, da je zadovoljen, in postopanje po prvi tožbi se mora ustaviti.

Člen 36.

Če odredi narok, vroči upravno sodišče tožitelju s pozivom vrod toženčeve pripombe na tožbo, ako jih je kaj.

Ako je država tožena stranka, se pozove upravno oblastvo, ki je izdalo odločbo, naj odredi svojega zastopnika ali pa naj predloži pismene izjave.

Neprihod bodisi tožiteljev, bodisi tožencev, ne zadržuje dela sodišča, ki odloči tudi brez prisotnosti pravnih strank.

Člen 37.

Vsi akti državnega sveta in upravnih sodišč se vročajo po civilnosodnem postopku.

Ako obseza pristojnost upravnega sodišča oblastj z različnimi civilnosodnimi postopki, se uporablja do izenačitve civilnosodnega postopka oni postopek, ki velja za sedež sodišča.

Sodišče sme pred razpravo odrediti, česar je treba, da se nedostatki glede činjenic in postopka popravijo, in sicer ali po enem njegovih članov ali po referentu, ki ga odredi predsednik, ali po pristojnem oblastvu.

Člen 38.

Upravno sodišče odloča po predpisih členov 32., 33. in 34. zakona o državnem svetu in upravnih sodiščih.

Člen 39.

Pri razpravi na naroku dobi najprej besedo sodnik poročevalec, da razloži stanje in bistvo spora. Potem se dá beseda tožitelju, da tožbo utemeljuje in zagovarja. Ako tožitelj ni prisoten, se tožba prečita in vsebina priobči z eventualno pismeno

izjavo tožiteljevo. Za tožiteljem dobi besedo zastopnik tožene stranke. Ako ni prisoten, se prečita njegova izjava, če jo je vložil.

Predsednik sodišča skrbi za to, da se sporni predmet popolnoma pretrese, ter zaključi razpravo, ako vidi, da je stvar popolnoma pretresena.

Člen 40.

Tožena stranka sme poveriti organ, pristojen za zaščito javnih interesov, da jo zastopa pred sodiščem. Ta organ sme to zastopanje poveriti tudi njej enakemu upravnemu oblastvu na sedežu sodišča.

Člen 41.

Sodišče sme izključiti javnost iz razlogov javne morale in javnega reda ali pa, če so predmet razprave stvari privatnega ali rodbinskega življenja, ako to zahteva ena pravnih strank.

Člen 42.

Javnost se lahko izključi ali za vso razpravo ali pa samo za posamezne dele.

Ako je bila javnost izključena, se dogodki na razpravi in razlogi razsodbe ne smejo razglasiti.

Ako se javnost izključi, se mora tožitelju dovoliti, da prisostvujeta razpravi dve osebi njegovega zaupanja.

Člen 43.

Vsak član sodišča in vsaka pravdna stranka sme za predsednikom zastavljati potrebna vprašanja bodisi drugi pravdni stranki, bodisi pričam. Vprašanja se zastavljajo ob nadzorstvu predsednikov.

Člen 44.

Razpravi mora prisostvovati zapisnikar, ki vodi zapisnik razprave. V zapisnik se morajo zapisati predsednik in sodniki, zapisnikar, pravdna stranke in njih zastopniki in ves potek razprave z izjavami strank in prič kakor tudi s sklepi sodišča. Važne izjave strank in oseb, ki jih zasliši sodišče, se morajo na predlog ene izmed strank doslovno zapisati v zapisnik.

Zapisnik podpisujeta predsednik in zapisnikar.

Člen 45.

O glasovanju se piše poseben zapisnik. Ta zapisnik se ne sme dajati strankam v vpogled.

Člen 46.

Najprej glasuje poročevalec in za njim glasujejo sodniki, počenši z onim, ki je po rangi najmlajši. Predsednik glasuje poslednji.

Člen 47.

Sodišče sme izrek razsodbe odgoditi, ako zaradi obširnosti materiala ali ker je treba natančneje proučiti pravno vprašanje, ne more takoj izreči razsodbe. Istotako tudi v primeru člena 15. Odločbo o odložitvi mora sodišče objaviti pravnim strankam. Razsodba se sme v tem primeru po izprevidnosti sodišča vročiti strankam tudi brez poziva na nov narok.

Člen 48.

V razsodbi je treba označiti sodišče, pravdne stranke in predmet spora. Sklep sodišča mora biti ločen od utemeljevanja. Razsodbo morajo podpisati poročevalec, predsednik in zapisnikar. Izvirnik razsodbe ostane v sodnih spisih. Pravnim strankam se vroča prepis razsodbe s predsednikovim podpisom.

Člen 49.

Ako obsodi sodišče tožitelja na plačilo stroškov, mora navesti v razsodbi znesek teh stroškov.

Člen 50.

Državni svet razsoja o tožbah in pritožbah brez prisotnosti pravnih strank.

Člen 51.

Ko državni svet prejme tožbo ali pritožbo z akti predmeta, jo odkáže v poročilo enemu izmed svetnikov kot poročevalcu. Poročevalec je po predsednikovi odredbi lahko tudi prvi tajnik, ki se deli dotičnemu oddelku.

Člen 52.

Tožbe zoper ukaze in ministrske odločbe pošilja državni svet predhodno pristojnemu ministru v odgovor. Minister mora odgovoriti v enem mesecu. Preden dá minister pismen odgovor, ima pravico

zahtevati, naj se on ali njegov zastopnik zaslisi v posebni seji oddelka, da poda pojasnila o spornem predmetu. Po potrebi se smejo ministri v tem poslu medsebojno zastopati. Ako državni svet ne usvoji ministrovega pojasnila in njegovih izjav, obvesti o tem ministra pisмено ter odloča v novi seji.

Člen 53.

Ako je tožba vložena zaradi ukaza in državnih svet ne usvoji ministrovega pojasnila, mora o tem poleg pristojnega ministra obvestiti tudi predsednika ministrskega sveta. Tedaj se spravi stvar pred ministrski svet, ki poda v 15 dneh svoje nasprotne razloge ali pa izrečno zahteva sejo državnega sveta zaradi pojasnil o spornem predmetu. Po teh pojasnilih izda državni svet svojo odločbo.

Člen 54.

Ako državni svet spozna, da je vložena pritožba neutemeljena, jo odkloni z odločbo kot neumestno ter o tem obvesti pritožnika.

Ako državni svet odloči, da je ministrov odločbo razveljaviti, obvesti o tem z odločbo pritožnika in pristojnega ministra.

Člen 55.

Ako izjavi minister v seji državnega sveta ali s svojim službenim pismenom pojasnilu, da se strinja z nazorom državnega sveta in da izda v tem smislu rešitev pritožniku, sprejme državni svet ministrovo izjavo na znanje ter obvesti pritožnika, da mu izda minister drugo rešitev, skladno s pripombami državnega sveta. Istotako javi državni svet pisмено tudi ministru, da je o tem obvestil tudi pritožnika.

Člen 56.

Pri vsakem sodišču se mora voditi letni seznam tožb, in sicer po vrsti, kakor se vlagajo. V tem seznamu morajo biti vpisane pravdne stranke, predmet sporov in kdaj in kako se je izdala končna odločba.

Pri državnem svetu se mora za pritožbe zoper razsodbe upravnih sodišč voditi poseben seznamek. Prav tak seznamek se mora voditi o zahtevah za obnovo spora kakor tudi o zahtevah v smislu člena 46. zakona o državnem svetu in upravnih sodiščih.

Natančnejši pravilnik predpiše predsednik državnega sveta tako za državni svet kakor tudi za upravna sodišča.

Člen 57.

Sodniki upravnih sodišč in državni svetniki se udeležujejo razprave v onem odelu, ki je predpisano za redne sodnike.

Člen 58.

Javni pravni zastopniki dobivajo za svoje delo kot zastopniki strank pred upravnimi sodišči nagrado po tej izmeri:

- 1.) za dajanje sveta brez pregleda spisov pri oblastvu 100 dinarjev;
- 2.) za dajanje sveta po izvršenem pregledu spisov pri oblastvu 200 dinarjev;
- 3.) ako se je izvršil pregled spisov večkrat, za vsak pregled po 100 dinarjev;
- 4.) za pregled spisov v drugem mestu, ne pa na stanovanjskem pravne zastopnika in za dajanje sveta 800 dinarjev;
- 5.) za sestavo tožbe na upravno sodišče 200 dinarjev;
- 6.) za sestavo tožbe ali pritožbe na državni svet 800 dinarjev.

Člen 59.

Oni, ki niso upravičeni izvrševati pravno-zastopniških poslov, nimajo pristopa ne pri upravnem sodišču ne pri državnem svetu in dajati se jim ne smejo nikakršni podatki in nikakršna pojasnila.

Člen 60.

Javnemu pravnemu zastopniku, ki izsili in pobere večjo nagrado, nego je nagrada, predpisana v členu 58., se po tožbi na državni svet odvzame pravica, izvrševati pravno-zastopniške posle pri upravnih sodiščih.

Člen 61.

Minister pravde nadzira upravna sodišča po posebnem inspektorju, ki ima isto nezavisnost kakor sodnik in ki se postavlja iz dvojnega števila kandidatov, predlaganih po državnem svetu. Ta inspektor ima čin in plačo z dokladi predsednika upravnega sodišča.

Pod nadzorstvo spada vse poslovanje upravnih sodišč in vse njih osebje.

Člen 62.

Državni svet ima pravico, v okviru te uredbe dajati svojim oddelkom kakor tudi upravnim sodiščem obča navodila za formalno izvrševanje poslov.

Člen 63.

V vseh primerih, ki niso določeni v zakonu o državnem svetu in upravnih sodiščih, je analogno uporabljati določene predpise zakonov o sodni organizaciji, civilnem postopku in pravilnika za poslovanje rednih sodišč.

Člen 64.

Ta uredba stopi v veljavo z dnem, ko se razglasi v «Službenih Novinah»; takrat izgube moč vse one odredbe, ki ji nasprotujejo.

V Beogradu, dne 5. septembra 1922.

Minister pravde:

dr. L. Marković s. r.

Namestnik predsednika

ministrskega sveta,

minister za notranje posle:

K. L. Timotijević s. r.

(Podpisi ostalih ministrov.)

303.

Na podstavi točke 4. prehodnih odredb zakona o oblastni in sreski samoupravi predpisujem to-le

Uredbo o poslovnem redu v oblastni skupščini.*

A. Konstituiranje skupščine in odbori.

Člen 1.

Onega dne, na katerega je sklicana oblastna skupščina, se morajo vsi poslanci ob osmih sestati v dvorani, odrejeni za skupščinske seje, v oblastnem kraju ter opravljati skupščinske posle, dokler se skupščina ne zaključi.

Člen 2.

V prvi seji rednega zasedanja oblastne skupščine zasede predsedniško mesto začasno poslanec, najstarejši po letih.

Začasni predsednik izbere za časna tajnika dva izmed mlajših navzočih poslancev.

Člen 3.

Začasni predsednik pozove člane oblastne skupščine, naj položijo svoja pooblastila na predsedniško mizo, časna tajnika pa sestavi po izročenih pooblastilih, overovljenih po upravnem sodišču, in vročenem seznamu članov oblastne skupščine seznam vseh navzočih poslancev.

Člen 4.

Ako se ugotovi z izvršenim klicanjem po imenih, da je po členu 56. zakona o oblastni in sreski samoupravi v sejni dvorani zadostno število poslancev, katerih izvolitve so proglašene za pravilne, se zaprisežejo poslanci tako-le:

«Jaz (ime) prisezam na edinega Boga in na vse, kar mi je po zakonu najsvetejše in na svetu najljubše, da bom vedno zvest kralju Aleksandru I., da bom zvesto čuval ustavo in državne zakone in da bom vestno zastopal interese oblasti, katere poslanec sem. In kakor bom to izpolnjeval, tako mi Bog pomagaj.»

Člen 5.

Po izvršeni zaprisegi se takoj prične volitev predsedništva oblastne skupščine.

Člen 6.

Predsedništvo sestoji iz predsednika, podpredsednika in treh tajnikov. Njih volitev se vrši s tajnim glasovanjem tako-le:

Najprej se voli predsednik oblastne skupščine. Ako se ne dobi absolutna večina pri prvem glasovanju, zadošča pri drugem glasovanju relativna večina. Ob enakosti glasov pri drugem glasovanju se smatra za izvoljenega kandidat, ki je po letih najstarejši.

Ko je izvoljen predsednik, se izvoli najprej podpredsednik, nato pa se izvolijo tajniki, vsi štirje tako, kakor je odrejeno za volitev predsednikovo.

* Razglášena v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 190, izdanih dne 30. avgusta 1922. (Prilog XXVIII. — 1922.)

Glasovanje o volitvi vseh skupščinskih poslovalcev se sme vršiti tudi istočasno s posebnimi listami.

Člen 7.

Čim se izvrši izvolitev predsedništva in se oblastna skupščina na ta način konstituira, otvori veliki župan, ki je prisoten od začetka seje, v kraljevem imenu zasedanje oblastne skupščine s čitanjem ukaza o njenem sklicu; nato prečita akt, v katerem se razlaga stanje vse oblasti in njenih poslov in naprav, ter našteje predloge, katere bi morala oblastna skupščina rešiti v tem zasedanju.

S tem se konča prva seja oblastne skupščine.

Člen 8.

V drugi seji, ki se vrši istega dne popoldne, izvoli oblastna skupščina tri odbore, in sicer:

prvi odbor za proračun in vse finančne predmete; drugi odbor za oblastne uredbe in ostale predloge in

tretji odbor za prošnje in pritožbe.

Po potrebi sme oblastna skupščina za poedine važnejše oblastne uredbe izvoliti tudi posebne odbore.

Vsak izmed teh odborov sestoji iz treh do petih članov.

Prvi trije odbori ostanejo stalni za čas vse skupščinske dobe, ostali odbori pa prestanejo poslovati, ko izvrše posel, ki jim je poverjen.

Člen 9.

Odbori se volijo proporcionalno po listah in s tajnim glasovanjem. Kandidatno listo sme predložiti najmanj pet poslancev.

Ako se vse stranke zedinijo na eno listo, se vrši volitev z vzklikom.

Člen 10.

Vsak odbor izvoli z večino glasov enega izmed svojih članov za predsednika, ki je obenem poročevalec odbora pred skupščino, in tajnika. Poleg tega objavlja predsednik čas in dnevni red odborske seje.

Vsak odbor vodi kratek zapisnik o svojem poslovanju. V zapisniku morajo biti vedno vpisana vsa imena prisotni člani.

Predsednik in podpredsednik se ne smeta voliti v odbore.

Člen 11.

Oblastna skupščina odreja rok, do katerega mora odbor predložiti poročilo. Če odbor tega ne izpolni ali če mu oblastna skupščina roka ne podaljša, izvoli oblastna skupščina nov odbor.

Odbor je sklepčen, ako je prisotna polovica njegovih članov. Sklepi so polnoveljavni, ako glasuje zanje večina prisotnih članov; ako pa so glasovi enaki, se smatra predlog, o katerem se je glasovalo, za odklonjenega.

Člen 12.

Ko se razprava dovrši, poda predsednik odbora oblastni skupščini poročilo o predmetu ter ga zastopa pred njo.

Ako obstoji tudi manjšina, je upravičena, odrediti svojega poročevalca, ki poroča v skupščini o mnenju manjšine.

Člen 13.

Odbori oblastne skupščine imajo pravico, pozivati k svojim sejam velikega župana ali katerega koli oblastnega strokovnega uradnika zaradi potrebnih pojasnil in nasvetov.

Člen 14.

Odborski akti se koncem vsakega zasedanja puščajo v skupščinskem arhivu.

Člen 15.

Razen skupščinskih odborov izvoli oblastna skupščina takoj tudi člane oblastnega odbora v smislu člena 9. te uredbe in členov 89. in 90. zakona o oblastni in sreski samoupravi.

Člen 16.

V prvi prihodnji seji se predlože prvemu odboru oblastni proračun, zaključni račun za minulo leto in drugi finančni predlogi, ki jih pripravi za ta primer veliki župan — drugače oblastni odbor.

Člen 17.

V sejah skupščine imajo veliki župan, predsednik, podpredsednik in tajniki svoja posebna mesta.

Člen 18.

V mejah te uredbe grede predsedniku vse pravice in dolžnosti, ki se zahtevajo za točno izvrševanje poslovnika.

Predsednik predstavlja skupščino, odvarja vse dopise, ki dohajajo skupščini, skrbi za vzdrževanje reda v sejah, odvarja in zatvarja skupščinske seje, vodi razpravo, daje besedo prijavljenim govornikom, proglašča izid glasovanja, objavlja skupščinske odločbe in dnevni red ter skrbi za izvrševanje skupščinskih odločb.

Če je predsednik zadržan, izvrševati svoje pravice in dolžnosti, opravlja predsedniško dolžnost podpredsednik in takrat ima vse pravice predsednikove.

Člen 19.

Tajnikom je dolžnost, voditi zapisnike o skupščinskih sejah, vršiti klicanje poslancev po imenih, čitati v skupščini predloge in vse druge stvari, ki jih je treba skupščini priobčiti, voditi poseben zapisnik o skupščinskih odločbah, o načinu in izidu glasovanja.

Skupščinske zapisnike vodijo tajniki v onem vrstnem redu, ki ga določi predsednik.

Člen 20.

Oblastna skupščina ima svoj pečat z grbom kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev in z napisom okoli grba: Skupščina oblasti N. N. kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Skupščinski pečat čuva predsednik.

Člen 21.

Poslanec, ki bi bil zadržan, priti v posamezne skupščinske seje, mora to naznaniti predsedniku skupščine.

Istotako se mora poslanec, ki bi mu bilo treba dopusta, s pismenim aktom obrniti na predsednika skupščine in povedati, za koliko dni zahteva dopust. Tako v enem kakor v drugem primeru gre skupščini pravica, opravičiti izostanek in dovoliti dopust.

Vendar pa sme predsednik v posebno nujnem primeru dovoliti poslancu odpust za tri dni ter o tem obvestiti skupščino.

Pri dajanju dopustov je treba vedno paziti na to, da ostane v skupščini zadostno število poslancev za odločanje.

Poslanec, ki je ves dan odsoten, se smatra za odsotnega brez dovolitve, ako skupščina ne uvaži opravičbe njegovega izostanka.

Onemu, ki je odsoten brez dovolitve, odvzame skupščina dnevno.

B. Skupščinske seje.

Člen 22.

O vsaki seji se vodi zapisnik, v katerem je označiti število poslancev, ki so bili pri seji, ime predsednikovo in njegov priimek, ime prisotnega oblastnega velikega župana ali njegovega namestnika, predmete dnevnega reda, kratek izpisek poedinih govorov, točen izpisek vsakega storjenega sklepa.

Člen 23.

Seja se prične ob označenem času s čitanjem zapisnika o prejšnji seji brez ozira na število prisotnih poslancev. Vsak poslanec, veliki župan in strokovni referenti, ki so prisostvovali seji, imajo pravico do pripomb k prečitanemu zapisniku skupščinske seje. Ako se skupščina ne protivi popravku po izrečeni pripombi, mora tajnik izvršiti popravek.

Dokončno usvojeni zapisnik podpišeta predsednik ali oni, ki je predsedoval v seji, in oni tajnik, ki ga je vodil.

Člen 24.

Dopisi, ki bi se poslali oblastni skupščini brez podpisa, se ne vpoštevajo.

Člen 25.

Vsi sklepi in zapisniki o delu oblastne skupščine, razpisi in uredbe državnih oblastev, ki se tičejo oblasti, se priobčujejo v uradnem oblastnem listu, kjer pa takega še ni, v »Službenih Novinah».

Člen 26.

Ko se prečita zapisnik o prejšnji seji, odredi predsednik tajnika, naj skupščini ob kratkem priobči vse, kar ji je bilo poslano do tega dne. Potem preide skupščina na dnevni red.

Da pride nov predmet v že naznanjeni dnevni red, za to je potreben pristanek skupščine in velikega župana.

O tem se glasuje imenoma.

Člen 27.

Skupščina je sklepčna, ako je prisotna tretjina njenih članov. Sklepa se z absolutno večino glasov prisotnih članov. Ob enakosti glasov je predlog, o katerem se je glasovalo, odklonjen.

Glas se sme oddati samo osebno.

Glasovati ne smejo oni poslanci, katerih se neposredno tiče predmet skupščinskega odločanja ali njih sorodnikov do četrtega kolena po krvi, a po svaštvu do vštetega drugega kolena.

Člen 28.

Ob vsakem odločanju se mora predsednik najprej overiti, ali je prisotnih toliko poslancev, kolikor jih je treba za odločanje.

Ako bi eden izmed poslancev pripomnil, da ni predpisanega števila prisotnih poslancev, mora predsednik pred glasovanjem odrediti klicanje po imenih. Ako se ne more glasovati zaradi nezadostnega števila poslancev, se postavi glasovanje o tem predmetu na dnevni red prihodnje seje na prvo mesto.

Člen 29.

Glasuje se sede in vstajaje, glasno — imenoma in tajno.

Sede in vstajaje se glasuje tako-le: Predsednik pozove, naj vstanejo vsi oni, ki glasujejo zoper predlog. Ako je kdo predlagal izpremembo ali dopolnitev predloga, ki je na dnevnem redu, obsede vsi oni, ki so za prvotno redakcijo, vstanejo pa oni, ki so za predlagane izpremembe.

Če se glasuje glasno — imenoma, kliče eden izmed tajnikov poslance po imenih, ti pa glasujejo z besedama »za« ali »zoper«.

Tajno glasovanje se vrši z listki. Ti morajo biti enaki po velikosti, barvi in obliki. Poslanci prinašajo drug za drugim na klicanje po imenih svoje listke v skrinjico, ki stoji na predsednikovi mizi. Glasove prešteje predsednik s tajniki.

Člen 30.

Ko je glasovanje dovršeno, razglasi predsednik takoj izid skupščinskega glasovanja in ta izid se vselej zapiše v zapisnik.

Člen 31.

Dokončno se sklepa o predlogih, ki se obravnavajo v oblastni skupščini, z glasovanjem, in sicer tako:

Najprej se glasuje imenoma o predlogu v načelu. Ako se predlog v načelu odkloni, prestane vsak nadaljnji govor in sklepanje o njem. Ako pa se predlog v načelu sprejme, glasujejo poslanci v nadrobni razpravi o vsaki podrobnosti sede in vstajaje. Toda tudi tukaj se glasuje imenoma, ako zahteva pet poslancev, da se o katerikoli podrobnosti glasuj imenoma.

Naposled, po dovršeni nadrobni razpravi, se zopet glasuje imenoma o celotnem predlogu, s čimer je predlog končno sprejet.

Člen 32.

Tajno se glasuje: pri volitvi predsedništva, posameznih skupščinskih odborov, oblastnega odbora in volitvi oblastnih strokovnih uradnikov, ki jih voli skupščina.

Člen 33.

Sede in vstajaje se glasuje v vseh primerih razen v onih, za katere je s to uredbo odrejen drug način glasovanja.

O izidu glasovanja, ki se je izvršilo sede in vstajaje, odloča predsedništvo. Ako je po njegovem mnenju izid dvomljiv, se glasuje iznova. Ako je tudi drugič izid dvomljiv, se glasuje glasno — imenoma.

Člen 34.

Sklep skupščine, storjen z večino glasov, predstavlja mnenje vse skupščine. V istem zasedanju se ne sme preklicati ali izpremeniti.

Člen 35.

Vsi predlogi, ki jih vročajo skupščini bodisi poedini poslanci ali njih več skupaj, bodisi oblastni odbor ali veliki župan, se odkazujejo predhodno v presojo pristojnemu odboru, ki predloži v odrejenem roku oblastni skupščini svoje mnenje v zmislu člena 12. te uredbe.

Člen 36.

Poslanec, ki je podal oblastni skupščini predlog, ima pravico, prisostvovati seji tega odbora in govo-

riti v korist svojega predloga. Ako je več poslancev skupaj podalo predlog, izvolijo enega izmed sebe, ki sme v odboru govoriti v njih imenu.

Predsednik odbora mora naznaniti, kdaj in kje bo odborska seja, vsem onim, ki imajo pravico, da se zaslisi v odboru.

Predsednik skupščine vroča odborom vse akte, ki se nanašajo na predmete, kateri se pretresajo v njih.

Vsi oblastni poslanci smejo pregledati akte, odkazane odborom, toda samo v skupščinski zgradbi in v času, ko to ne moti odborskega poslovanja.

Člen 37.

Odklonjen predlog se ne sme skupščini v istem zasedanju zopet predložiti v odločanje.

Člen 38.

Skupščina sme, ako se ji zdi to potrebno, podani predlog vrniti odboru v naknadno proučevanje.

Člen 39.

Predlagatelj sme svoj predlog umekniti, preden bi skupščina o njem glasovala v načelu, in tedaj se smatra, da ta predlog niti ni bil predložen skupščini.

Člen 40.

Vsi sklepi oblastne skupščine, oblastne uredbe, ki jih sprejme oblastna skupščina, in zapisnik vsake seje oblastne skupščine se priobčujejo velikemu županu na znanje in v nadaljnje poslovanje po členih 66., 122. in 123. zakona o oblastni in sreski samoupravi.

Člen 41.

Govorniki se prijavljajo za besedo ob času, ko traja razprava.

Nihče ne sme govoriti v skupščini, preden mu je predsednik podelil besedo; tudi ne sme o istem predmetu govoriti več nego dvakrat, vsak prijavljeni govornik pa ima pravico, svoj vrstni red odstopiti drugemu govorniku.

Člen 42.

Govornik sme govoriti samo o vprašanju, ki je na dnevnem redu. Ako vpleta v govor druga vprašanja, ga mora predsednik opomniti, naj se vrne k stvari.

Vsak govornik v oblastni skupščini se mora izogibati vsega, kar bi žalilo dostojnost, vobče čast posameznih poslancev in dostojanstvo skupščine.

Drugače sme predsednik govorniku vzeti besedo, ko je najprej uporabil opomin.

Posezanje v besedo, prekinjanje govornikov in vsaka druga manifestacija, ki preprečuje svobodo govora, se prepoveduje.

Člen 43.

Ako skupščina sklene, da je nadaljnje razpravljanje opustiti, smejo govoriti samo oni, ki so se do takega skupščinskega sklepa zglasili za besedo, a dotlej še niso govorili.

Člen 44.

Ako zahteva poslanec besedo zaradi tega, da popravi svoja izvajanja, ki so bila pogrešno izražena, tako da so dala povod nesporazumu ali so izzvala potrebo osebne obrambe, se mu dá beseda takoj, čim konča govor oni, ki je izzval ta popravek.

Vendar pa sme govornik takrat popravljati samo pogrešno navedena dejstva iz svojega govora.

Člen 45.

Razprava v skupščini je končana, če nihče več ne zahteva besede ali če skupščina sklene, da je nadaljnje razpravljanje opustiti, v zmislu člena 43. te uredbe.

Predsednik vedno objavi, kdaj je razprava končana.

Člen 46.

Po končani razpravi se sme govoriti samo o tem, kako naj se dá na glasovanje vprašanje, o katerem se sklepa.

Člen 47.

Koncem vsake seje odredi predsednik čas prihodnje seje in objavi dnevni red. Skupščina ima pravico, priobčiti dnevni red za prihodnjo sejo izpremeniti. Zahteve velikega župana, naj se predlog ali vprašanje postavi na dnevni red, skupščina ne sme odbiti. Objavo dnevnega reda izvrši predsednik tudi pismeno na zgradbi, kjer se vrše skupščinske seje.

Člen 48.

Seje oblastne skupščine so javne, toda izpreminjajo se v tajne, ako to zahteva veliki župan ali predsednik skupščine ali pet poslancev. V poslednjih dveh primerih sklone skupščina, ali ostani seja tajna ali ne.

O tajnih skupščinskih sejah se vodi in ločeno hrani poseben protokol.

Poslanci ne smejo nikomur ničesar praviti o predmetih, o katerih se bo posvetovala skupščina v tajni seji.

Ako se poslancu dokaže, da ni čuval tajnosti, kaznuje skupščina takega poslanca z odvzemom dnevnice za pet dni ali z izključitvijo za tri seje z izgubo dnevnice za te dni.

Člen 49.

Nihče ne sme priti oborožen v dvorano oblastne skupščine, razen oseb, ki uradoma nosijo orožje ter prihajajo v skupščino po uradnem opravku.

Člen 50.

Dokler traja skupščinska seja, ne sme nihče, ki ne pripada k skupščinskemu osebju, ostajati v dvorani, kjer se vrše seja, izven mesta, odrejenega za občinstvo.

Osebe, ki prisostvujejo skupščinskim sejam na mestu, odrejenem za občinstvo, morajo biti dostojne in morajo molčati.

Ako daje kdo izmed poslušalcev znake odobravanja ali neodobravanja, ga predsednik posvari, v ponovljenem primeru pa ga dá odpraviti iz skupščinske zgradbe. Ako se ne more takoj ugotoviti, kdo je dajal takšne znake, se odpravi cela skupina poslušalcev, iz katere so se dokazali ti znaki.

Predsednik skupščine priobči ime in priimek one, ki je provzročil nered, velikemu županu, da ta ukrene nadalje, česar je treba po zakonu.

Ako se proglasi seja za tajno, pozove predsednik poslušalce, naj odidejo.

Člen 51.

Ako postane skupščinska seja tako burna, da onemogoča pravilno delo skupščine, uporabi predsednik opomin, odvzem besede in prekinitev seje za nekaj časa; ako se red ne povrne, zaključi seja ter odredi drugo.

C. Predlogi, prošnje in pritožbe.

Člen 52.

Predlogi smejo podajati skupščini: veliki župan, poedini poslanci ali več poslancev skupaj in oblastni odbor.

Člen 53.

Prošnje in pritožbe se smejo predlagati oblastni skupščini samo pismeno in s podpisu vseh prosilcev in pritožnikov, drugače jih skupščina ne preizkuša in ne ukrepa ničesar o njih.

Skupščina ne sme sprejemati prosilcev in pritožnikov osebno.

Člen 54.

Predsednik odkaže vsako prošnjo in pritožbo odboru, ki jih vpisuje po vrsti, kakor so dospele skupščini, v poseben zapisnik, v katerem se zabeleži prosilčevo ali pritožnikovo ime, njega priimek, poklic in stanovišče kakor tudi kratka vsebina predmeta. Ta zapisnik, pa tudi prošnjo ali pritožbo sme vsak poslanec vpogledati.

Člen 55.

Prošnje ali pritožbe, o katerih spozna odbor oblastne skupščine, da je zanje pristojno državno oblastvo, pošilja odbor velikemu županu; one pa, o katerih spozna, da spadajo v pristojnost oblastne skupščine in da so vredne njenega uvaževanja, predlaga odbor s svojim poročilom vred oblastni skupščini v rešitev. Sklep odbora ali skupščine se vroči prizadeti osebi po oblastnem odboru.

Č. Disciplinarne kazni.

Člen 56.

Disciplinarne kazni, s katerimi se smejo kaznovati člani oblastne skupščine, so te-le:

- 1.) opomin na red;
- 2.) odvzem besede;
- 3.) izključitev za največ osem sej z izgubo dnevnice.

Prvi dve kazni izreka predsednik, tretjo pa oblastna skupščina na predlog predsednikov.

Člen 57.

Z opominom na red se kaznuje vsak član oblastne skupščine, ki moti red s svojim govorom ali drugače s svojim vedenjem v skupščini.

Poslancu, opominjanemu na red, se dá beseda, ako želi pojasniti svoj govor. Po njegovem pojasnilu izjavi predsednik, ali vzdržuje ali umika izrečeni opomin.

Člen 58.

Z odvzemom besede se kaznuje:

- 1.) vsak poslanec, ki prekrši red ter je bil že v isti skupščinski seji kaznovan z opominom na red;
- 2.) vsak poslanec, ki razžali enega ali več oblastnih poslancev, velikega župana ali koga izmed strokovnih državnih ali samoupravnih referentov.

Ta kazni ne izključuje kazni po kazenskem zakonu na tožbo prizadetih oseb.

Člen 59.

Z začasno izključitvijo za največ osem sej z izgubo dnevnice za te dni se kaznuje vsak poslanec, ki razžali skupščino ali o katerem spozna oblastna skupščina, da ga je treba kaznovati s to kaznijo po velikosti krivde.

Člen 60.

Poslanec, ki se kaznuje z začasno izključitvijo iz skupščinskih sej, mora takoj oditi iz skupščinske zgradbe ter se ne sme prikazati v njej ves čas, ki ga je kazni odredila. Ako se protivi, mu zapreči predsednik, da se kaznovani poslanec siloma odpravi iz skupščine. Ako je treba, predsednik začasno prekine seja.

Člen 61.

Kazni odvzema besede in začasnih izključitev se vedno vpisujejo v skupščinski zapisnik.

Člen 62.

Ako izvrši poslanec kaznivo dejanje v skupščinski zgradbi, se seja takoj prekine, obdolženi poslanec pa se obtoži pri pristojnem oblastvu zaradi nadaljnje preiskave.

Člen 63.

Ta uredba stopi v veljavo z dnem, ko se razglasi v «Službenih Novinah», ter ima obvezno moč za vse oblastne skupščine, dokler ne predpišejo poedine oblastne skupščine zase novih poslovnikov v zmislu člena 62. zakona o oblastni in sreski samoupravi.

V Beogradu, dne 7. julija 1922.;

S br. 1366.

Minister za notranje posle:

dr. V. Marinković s. r.

304.

Na podstavi točke 12. prehodnih odredb zakona o oblastni in sreski samoupravi predpisujem to-le

Uredbo o poslovnem redu v sreski skupščini.*

Člen 1.

Predpisi členov 1., 2., 3., 4. in 5. uredbe o poslovnem redu v oblastni skupščini se uporabljajo primerno tudi na sresko skupščino.

Člen 2.

Predsedništvo sreske skupščine sestoji iz predsednika, podpredsednika in tajnika.

Skupščinski poslovalci se volijo tako, kakor je predpisano v členu 6. uredbe o poslovnem redu v oblastni skupščini.

Člen 3.

Takoj, ko se izvrši volitev predsedništva, otvori sreski poglavar, ki je bil prisoten od začetka seje, zasedanje sreske skupščine s čitanjem naredbe o njenem sklicu in akta, v katerem se razlaga celokupno stanje sreza in posli, ki bi jih morala sreska skupščina rešiti v tem zasedanju.

Člen 4.

V drugi seji, ki se vrši istega dne popoldne, izvoli skupščina sreski odbor v zmislu členov 118. in 119. zakona o oblastni in sreski samoupravi in člena 9. uredbe o poslovnem redu v oblastni skupščini.

Poleg sreskega proračuna, ki ga sreski odbor pripravlja in predlaga skupščini v rešitev, se mu predhodno odkazujejo v izjavo vsi predlogi, ki do-

* Razglášena v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št.190, izdanih dne 30ega avgusta 1922. (Prilog XXVIII. — 1922.)

hajajo skupščini v rešitev, kakor tudi prošnje in pritožbe.

Vendar pa sme skupščina za poedine važnejše predloge izvoliti posebne odbore, ki sestojijo iz treh do štirih članov in katerih predsednik je vedno predsednik skupščine.

Tudi na te odbore se uporabljajo primerno predpisi členov 9., 11., 12., 13. in 14. uredbe o poslovnem redu v oblastni skupščini, samo da se namesto velikega župana razumeva sreski poglavar.

Člen 5.

V prvi prihodnji seji predloži sreski odbor skupščini v rešitev sreski proračun, zaključne račune za minulo leto in vse ostale finančne predloge, ki jih je pripravil odbor s pripomočjo sreskega poglavarja.

Sreski poglavar mora, preden se skupščina sestane, zbrati ves potreben material in sestaviti provizoren proračun, ki služi sreskemu odboru za podstavo čim hitrejši izdelavi sreskega proračuna.

Člen 6.

Tudi na sresko skupščino, sreskega poglavarja, predsednika, podpredsednika in tajnika se primerno uporabljajo predpisi členov 17., 18. in 19. uredbe o poslovnem redu v oblastni skupščini.

Člen 7.

Sreska skupščina ima svoj pečat z grbom kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev in z napisom okoli grba: Skupščina sreza N. N. kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Skupščinski pečat čuva predsednik.

Člen 8.

Na sresko skupščino je primerno uporabljati predpise členov 21. do vštetega 62. uredbe o poslovnem redu v oblastni skupščini, samo da se namesto velikega župana razumeva sreski poglavar, namesto skupščinskih odborov pa sreski odbor, ako ni izvolila sreska skupščina posebnih odborov za poedine predloge.

Člen 9.

Ta uredba stopi v veljavo z dnem, ko se razglasi v «Službenih Novinah», ter ima obvezno moč za vse sreske skupščine, dokler posamezne sreske skupščine ne predpišejo zase novih poslovnikov v zmislu člena 62. zakona o oblastni in sreski samoupravi.

V Beogradu, dne 7. julija 1922.;

S br. 1384.

Minister za notranje posle:

dr. V. Marinković s. r.

305.

Na podstavi člena 45. zakona o oblastni in sreski samoupravi predpisujem ta-le obrazec za pooblastilo, ki ga dajo glavni volilni odbori izvoljenim oblastnim in sreskim poslancem:

Pooblastilo.*

Na podstavi člena 44. zakona o oblastni in sreski samoupravi je glavni volilni odbor sreza (mesta) N. proglasil za člana skupščine oblasti (sreza) N. gospoda N. N. v N. za štiriletno skupščinsko dobo v letih

Za zakonito potrdilo o tej izvolitvi izdaja glavni volilni odbor sreza (mesta) N. gospodu N. N. to pooblastilo.

Datum.

Kraj.

Predsednik

glavnega volilnega odbora:

N. N.

Člana:

N. N.

N. N.

V Beogradu, dne 7. julija 1922.;

S br. 1369.

Minister za notranje posle:

dr. V. Marinković s. r.

306.

Pravilnik za izvrševanje zakona o izseljevanju.**

Na podstavi pooblastila §§ 3. in 39. zakona o izseljevanju z dne 30. decembra 1921. in na podstavi

* Priobčeno v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št.190, izdanih dne 30ega avgusta 1922. (Prilog XXVIII. — 1922.)

** Razglášen v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 192 A, izdanih dne 1. septembra 1922.

pooblastila § 107. finančnega zakona za proračunsko leto 1922./1923. predpisujem nastopni pravilnik za izvrševanje zakona o izseljevanju.

1. Izseljeniška oblastva.

§ 1.

Izseljeniško službo opravljajo nastopna oblastva:

1.) ministrstvo za socialno politiko (izseljeniški odsek); 2.) generalni izseljeniški komisariat; 3.) luški izseljeniški komisariati, železniški in ladijski izseljeniški komisariji; 4.) izseljeniški odposlanci ministrstva za socialno politiko v inozemstvu.

§ 2.

Ministrstvo za socialno politiko (izseljeniški odsek).

V področje ministrstva za socialno politiko spada v zmislu zakona: Ministrstvo

- 1.) vrši vrhovno vodstvo in vrhovno nadzorstvo o celokupni izseljeniški službi;
- 2.) vodi emigracijsko politiko in pripravlja sporazumno z ministrstvom za zunanje posle mednarodne pogodbe za zaščito izseljenikov in povratnikov kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev;
- 3.) izdeluje načrte zakonov in naredb o vseh izseljeniških vprašanjih;
- 4.) predlaga v zmislu § 5. zakona narodni skupščini letno poročilo o delovanju izseljeniških oblastev v državi in v inozemstvu;
- 5.) odobrava zastopništva v zmislu § 25. zakona v zvezi s podeljevanjem pooblastitev po ministrskem svetu v zmislu § 10. zakona;
- 6.) vrši vrhovno nadzorstvo nad delovanjem zastopništev parniških družb v državi;
- 7.) postavlja osebje izseljeniške službe v breme izseljeniškega fonda;
- 8.) vrši vrhovno evidenco emigracijskega zakonodajstva tujih držav ter ga uporablja;
- 9.) vrši vrhovno upravo zasebnopravne zaščite, informacijske službe, migracijske in gospodarske statistike;
- 10.) izdaja uradne publikacije o vprašanjih migracije;
- 11.) organizira po izseljeniških odposlancih v inozemstvu pridobitne in kulturne zveze med izseljeniki in domovino;
- 12.) upravlja izseljeniški fond ter sestavlja proračun in zaključni račun o dohodkih in razhodkih izseljeniške službe;
- 13.) rešuje v zadnji instanci pritožbe zoper odločbe drugostopnega oblastva v zmislu § 35. zakona.

§ 3.

Generalni izseljeniški komisariat.

V pristojnost generalnega izseljeniškega komisariata spada to-le: Ta komisariat

- 1.) nadzira celokupno poslovanje zastopništev parniških družb, kolikor se tiče izseljeniškega posla;
- 2.) nadzira promet izseljenikov in povratnikov;
- 3.) rešuje pritožbe kot prvostopno oblastvo zoper razsodbe luškega ali prvostopnega policijskega (političnega) oblastva v vseh pregreških §§ 35. in 36. zakona;
- 4.) upravlja po svojih organih državno prenočišče izseljenikov in povratnikov v Zagrebu;
- 5.) rešuje prošnje za izseljeniške potne liste iz področja vseh oblasti po naredbi, ki jo izda ministrstvo za socialno politiko sporazumno z ostalimi prizadetimi ministrstvi v zmislu § 8. zakona;
- 6.) neposredno nadzira delovanje vseh izvrševalnih organov izseljeniške službe v državi (luški izseljeniški komisariati, železniški, ladijski izseljeniški komisariji itd.);
- 7.) vodi evidenco o matičnih izpremeh državljanskih kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki so v inozemstvu, in tujcev v področju vseh oblasti države;
- 8.) vrši zasebnopravno zaščito s primerno intervencijo zlasti glede zapuščin, zavarovanj in odškodnin po izvnevropskih državah v korist naših izseljenikov, odnosno njih rodbine v domovini, opravlja v teh poslih tudi prevode listin iz tujih jezikov in obratno;
- 9.) opravlja informacijsko službo z obveščanjem interesentov, zlasti glede razmer v državah izseljevanja, na podstavi evidence o strokovnem domačem in izvnevropskem javnem tisku, nadalje na podstavi arhiva informacijskih pol o naših izseljenikih, arhiva zapisnikov, sestavljenih z izkušenimi inteligentnimi povratniki, podatkov o prometu na kopnem in na morju, podatkov o tarifi in cenah prevoza zlasti z ozirom na najnižje razrede odtod na

lieu mesta, korespondence z ladijskimi uradi, uglednimi podjetji, izseljeniški organizacijami in posamezniki;

10.) vodi migracijsko statistiko za vse oblasti, potem komparativno migracijsko statistiko, zbira statistični material o migraciji pa tujih državah, gospodarstveno statistiko kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev in komparativno gospodarstveno statistiko, nabiraje statistični material tudi o državah, v katere se naši ljudje selijo, statistiko o pregreških, ki so v zvezi z migracijo, in statistiko zasebnopravne zaščite.

Dokler se ne otvori promet izseljenikov iz domačih luk, je sedež generalnemu izseljenškemu komisariatu v Zagrebu. Ko se prične prevoz izseljenikov iz domačih luk in čim to zahteva interes izseljeniške službe, se prenese sedež generalnega izseljenškega komisariata v eno izmed teh luk.

§ 4.

Luški izseljeniški komisariati, železniški, ladijski izseljeniški komisariji ministrstva za socialno politiko.

A. Luški izseljeniški komisariji se postavljajo v zmislu § 2. zakona v domačih lukah. Njih področje je to-le: Ti komisariji

- 1.) kontrolirajo pravilnost potnih listin, jih vidirajo ter opravljajo kontrolno službo;
- 2.) nadzirajo izseljeniške domove parniških družb glede nastanjanja izseljenikov in povratnikov ter predpisujejo desinfekcijo oseb in prtljage, upravljajo nadalje državne izseljeniške domove, odnosno jih nadzirajo, ako je uprava poverjena zdravniku;
- 3.) nadzirajo celokupno poslovanje parniških družb in njih organov, zlasti ob vkrcavanju in izkrcavanju, ter pazijo, da se točno izvršujejo predpisi zakona in obveznosti izseljeniške pogodbe;
- 4.) ako opazijo nedostatke na škodo izseljenikov ali povratnikov, kakor n. pr. nepravilnosti ob menjavanju denarja, ob nabiranju izseljenikov in povratnikov itd., takoj posredujejo, ako pa ostane njih posredovanje brezuspešno, zahtevajo intervencijo luških, odnosno policijskih (političnih) oblastev ali generalnega izseljenškega komisariata ali naposled ministrstva za socialno politiko;
- 5.) nabirajo statistične podatke po predpisanih obrazcih in v zmislu prejetih navodil.

B. Železniški izseljeniški komisariji ministrstva za socialno politiko, za sedaj v Mariboru in na Raketu, odnosno v krajih, kjer se postavijo kasneje, opravljajo analogno službo na železniških postajah kakor luški izseljeniški komisariji v luki v zmislu točk 1. do 5.) prvega odstavka tega paragrafa.

Vrhu tega morajo skrbeti za to, da se izseljeniki prevažajo v luke vkrcavanja v zmislu drugega odstavka § 8. tega pravilnika.

C. Ladijski izseljeniški komisariji ministrstva za socialno politiko, ki se postavljajo v zmislu § 16. zakona za vsak primer posebe izmed stalnih nameščenecv državne izseljeniške službe, nadzirajo ladje, vedno z ozirom na interes izseljenikov in povratnikov in zlasti na predpise zakona in obveznosti izseljeniških pogodb. Ladijski izseljeniški komisar vodi dnevnik, v katerega vpisuje vse nedostatke, ki jih je zalotil na ladji, in odredbe, ki jih je ukrenil zoper nje. Paziti mora, da se postopa z izseljeniki dostojno, da se dele jedi v primernem času in da so pripravljene na zdrav in okusen način, da se pripravi za otroke in bolnike posebna hrana itd., in vobče mora skrbeti za točno izpolnjevanje vseh pogojev izseljeniške pogodbe.

§ 5.

Izseljeniški odposlanci ministrstva za socialno politiko v inozemstvu.

Izseljeniški odposlanci ministrstva za socialno politiko v inozemstvu, postavljeni v zmislu § 2., imajo to-le nalogo:

- 1.) vzdržujejo vsestranske zveze med našimi izseljeniški organizacijami v inozemstvu in ministrstvom za socialno politiko in njemu podrejenimi izseljeniški oblastvi;
- 2.) občejejo čim tesneje s tajniki izseljeniških odborov v zmislu § 3. zakona kakor tudi z izseljeniški oblastvi naše države;
- 3.) negujejo dobre odnose z izseljeniški uradi in analognimi institucijami držav, za katere so postavljene;
- 4.) zasledujejo poslovanje koncesioniranih parniških družb in vobče družb, ki prevažajo naše povratnike, potniških agentur in bančnih obratov, ki

imajo zvezo z našimi izseljeniki, ter poročajo o svojih opazbah periodično ministrstvu za socialno politiko;

5.) sodelujejo v zmislu navodil, prejetih od ministrstva za socialno politiko, v službi zasebnopravne zaščite, informacij in statistik generalnega izseljenškega komisariata;

6.) sodelujejo v zmislu § 28. zakona o konzulatih glede brezplačnega prevoza siromašnih povratnikov, prevzema njih odpremljanje po nakazilih konzulatov;

7.) sodelujejo z ministrstvom za pošto in brzojav in ministrstvom za finance pri organizaciji denarnega prometa med izseljeniki in domovino;

8.) zasledujejo vse pojave v migraciji in narodnem gospodarstvu, zlasti kolikor so prizadeti interesi izseljenikov in povratnikov, in redno poročajo ministrstvu za socialno politiko o svojih opazbah na tem polju kakor tudi o svojem celokupnem poslovanju;

9.) priobčujejo ministrstvu za socialno politiko pregreške v inozemstvu po § 34. zakona.

Za pregreške v inozemstvu je smatrati vsako poškodbo interesov naših izseljenikov, ki jo učinijo pooblaščen parniške družbe v inozemstvu.

Odposlancem ministrstva za socialno politiko se odreja sedež z ukazom.

§ 6.

Kazenska oblastva.

Prvostopna kazenska oblastva so luška in prvostopna policijska (politična) oblastva; drugostopno oblastvo je generalni izseljeniški komisariat, tretje pa ministrstvo za socialno politiko.

Pristojnost prvostopnega kazenskega oblastva se določa po tem, ali se je učinil pregrešek v kraju, kjer so luška oblastva (luška poglavarstva, odposlaništva) ali ne. V krajih, kjer so luška oblastva, razsojajo ta, kjer takih oblastev ni, pa razsojajo prvostopna policijska (politična) oblastva (sreski načelnik, kotarski predstojnik, okrajni glavar itd.).

Ako se je učinil pregrešek v službenem kraju izseljenškega ali železniškega komisariata, morajo kazenska oblastva, preden izrečejo razsodbo, zahtevati mnenje dotičnega komisarja.

2. Policijski predpisi o izseljevanju.

§ 7.

Zakon določa nastopne tri kriterije za izseljenika, odnosno povratnika:

- 1.) da je naš državljan;
- 2.) da se seli v prekomorske dežele, t. j. v države onkraj sueškega prekopa in Gibraltarja, torej ne samo v glavne države naše migracije: Ameriko, Avstralijo, Novo Zelandijo in Južno Afriko, nego vobče v izvnevropske dežele onkraj morja, kakor n. pr. v Egipt ali Turčijo;
- 3.) da se seli zaradi zaslužka s telesnim delom.

Za telesno delo je smatrati vsak posel, v katerem dela kdo prvenstveno z rokami, po naredbi predstojnikov, torej po načrtu koga drugega, kakor n. pr. posel industrijskega, rudarskega, rokodelskega ali obrtnega delavca. Tudi poljedelca, najsi bi delal kot lastnik, torej na lastni račun in brez tuje naredbe, je treba smatrati za telesnega delavca. Treba pa je smatrati za take tudi vse naše trgovce, rokodelce in obrtnike po prekmorskih deželah, ki so se prvotno izselili kot telesni delavci ter so šele v novem bivališču postali trgovci, rokodelci in obrtniki, tako da obseza pojem izseljenikov in povratnikov čim širše kroge naših državljanov, ki žive onkraj morja.

Služinčad, ki potuje z gospodarjem, se šteje med izseljenike samo, ako je gospodar izseljenik v zmislu zakona.

Žene, otroke in njih rodbino, ako se selijo k sorodnikom, ki so se o svojem času izselili zaradi telesnega zaslužka, je istotako smatrati za izseljenike, najsi bi sami telesno ne pridobivali zaslužka.

3. Prevoz izseljenikov.

§ 8.

Dokler ne razpolaga naša kraljevina z nobeno luko, ki daje tehnične pogoje, da bi služila za emigracijsko luko vkrcavanja in izkrcavanja na ladje podjetij, pooblaščenih v zmislu § 10. zakona, smejo izseljeniki potovati preko inozemskih luk, potrebne vozovnice pa jim sme izdajati zastopništvo za inozemske luke.

Način, kakó se opravlja prevoz do inozemskih luk vkrcavanja, se mora uravnati po navodilih ministrstva za socialno politiko; pri tem je treba paziti

na to, da je pot čim krajša in da je izseljenikom vedno pri roki organ prevoznega podjetja, ki je pozvan, da mu olajšuje ocarinjanje in revizijo potnikov na mejah.

§ 9.

Izseljeniški potni listi morajo biti opremljeni s konzularnimi vizi vseh onih držav, preko katerih se vozi izseljenik in v katero se seli. Dokler se opravlja izseljeniški promet preko inozemskih luk, je dovoljeno prestopati državno mejo za sedaj samo preko Maribora in Rakeka. Kdor poizkuša prestopiti mejo na drugem kraju, tega morajo obmejni policijski organi zavriniti.

§ 10.

Ako imajo zastopništva parniških družb, pooblaščenih za prevoz izseljenikov v zmislu § 20. zakona, tudi dovolitev ministrstva za trgovino in industrijo za prodajo vozovnic, smejo izdajati izseljenikom tudi vozovnice družb, ki niso v kraljevini koncesionirane, toda samo za proge, na katerih koncesionirane družbe ne vozijo, torej za proge, na katerih se vozi samo malo izseljenikov, kakor n. pr. v Avstralijo, Južno Afriko, Egipt, nikakor pa ne za ameriški kontingent.

§ 11.

V vsakem pooblastilu za prevoz izseljenikov (§ 10. zakona) mora biti točno označena prog, za katero velja to pooblastilo. Proge prevoza odreja ministrski svet, in sicer na predlog ministra za socialno politiko.

Odobritev prog, ki se je med tem časom izvršila, z odlokom ministra za socialno politiko, se mora, ko stopi ta pravilnik v veljavo, revidirati, revidirani razpored prog pa se mora predložiti ministrskemu svetu v končno odločbo.

§ 12.

Da se zaščitijo interesi izseljenikov kot posestnikov tujih valut in dokler se mednarodne valutne razmere ne konsolidirajo in potentakem ne morejo izvesti odredbe §§ 15. in 26. zakona, je izseljeniku na izvolji, ali hoče plačati prevoz v tuji valuti z dodatkom za pokritje razlike med valuto in devizo ali pa v dinarjih po najvišjem kurzu deviz, navedenem v uradnem borznem cenovniku, z dodatkom za izgubo obresti in stroške zavarovanja; družba pa mora razglašati prevozne cene v obeh valutah.

Višino dodatka določa ministrstvo za socialno politiko po višini upravnih stroškov posameznih zastopništev. Za sedaj se odreja višina dodatka z 2 %.

§ 13.

Dokler se dovoljuje vkrcavanje v inozemskih lukah, obremenjajo tudi potni stroški ladijskega izseljeniškega komisarja iz službenega kraja do inozemske luke in iz inozemske luke v službeni kraj družbo, na katere ladji potuje.

§ 14.

Ako zastopništvo podjetja, pooblaščenega v zmislu § 10. zakona, posumi v izvestnem primeru, da se selijo dekleta in žene kot bele sužnje, jim ne sme vročiti vozovnic, dokler ne izda svoje odločbe izseljeniško oblastvo, kateremu je prijavilo svojo opazbo. Izseljeniška oblastva nadzirajo tudi osebo, da se zastopništva parniških družb drže predpisov § 18. zakona, nadalje da organi zastopništva ne dajo pomoči osebam, ki se izogibljejo vojaške dolžnosti, ali ženam, ki se odpremljajo v inozemstvo kot bele sužnje.

§ 15.

Vsa zastopništva koncesioniranih parniških družb morajo uporabljati obrazec prevozne pogodbe, ki ga izda ministrstvo za socialno politiko.

Glede prehrane je družba zavezana, dajati otrokim do 5 let najmanj četrtino popolne dnevne racije, otrokom do 10 let polovico, otrokom, starejšim nego 10 let, pa popolno dnevno racijo. Pitne vode mora biti na ladji toliko, da spada na vsako osebo najmanj 5 litrov na dan.

Prevozna pogodba mora obsežati tudi zavarovanje izseljenikovo, če ga zadene nezgoda ali če umre, od kraja, odkoder ga družba odpravlja, do luke izkreavanja. Istotako mora obsežati pogodba tudi zavarovanje izseljenikove prtljage zoper izgubo ali poškodbo. Prevozna pogodba mora označevati osebo, ki je pooblaščen, zahtevati odškodnino, če izseljenik umre.

Na vsaki ladji, ki prevažajo izseljenike, je dajati potnikom vseh razredov na razpolago knjigo, v

katero lahko vpišujejo svoje pritožbe glede postopanja koncesioniranih parniških podjetij. Ta knjiga se mora na koncu poti vročiti najbližjemu izseljeniškemu oblastvu, ki jo predloži ministrstvu za socialno politiko zaradi posredovanja, ako bi ostali ukrepi drugih oblastev brezuspešni.

§ 16.

Ministrstvo za socialno politiko sme zahtevati od pooblaščenega podjetja v zmislu § 10. zakona, naj izmenja svoje zastopnike ali nameščence zastopništva, ako so utemeljeni prigovori zoper njih poslovanje. Podjetje, ki predlaga zastopnika, mora predložiti dokaz, da ta oseba ustreza predpisom tega zakona.

§ 17.

Vozovnice (prepaid tickets) nekoncesioniranih parniških družb, ki so plačane ali kupljene v inozemstvu za izseljenike, prestanejo veljati dne 31. decembra 1922. Izseljeniki s takimi vozovnicami se bodo zavračali z državne meje.

§ 18.

Naša konzularna zastopništva smejo izdati nakazilo za brezplačen povratek v domovino v zmislu § 28. zakona samo, ako dotična oseba dokaže, da je res brez sredstev in brez možnosti zaslužka v tuji državi. Ta nakazila pošiljajo konzulati pristojnemu izseljeniškemu odposlancu ministrstva za socialno politiko, ki izvršuje razpored brezplačnih mest na parnikih pooblaščenih družb sporazumno s temi družbami po vrstnem redu, kakor mu prihajajo nakazila za brezplačen povratek od konzulatov v notranjščino države, obveščaje stranke po pristojnem konzulatu o parniku, na katerem jim je mesto pridržano, in o dnevu odhoda. Izseljeniški odposlanec, ki odpravlja izseljenike, jim mora po možnosti zagotoviti sredstva za prevoz.

4. Izseljeniški fond.

§ 19.

Železniška glavina v zmislu § 14. zakona se odmerja za sedaj s 100 dinarji za glavo. Te glavine, ki jo plačujejo zastopništva koncesioniranih parniških družb, se pošiljajo koncem vsakega meseca najbližji podružnici državne hipotekarne banke, prejšnje uprave fondov, dokler pa se omenjene podružnice ne osnujejo, na isti račun v najbližjo podružnico Narodne banke kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Potrdila o plačnem znesku s kontrolnim podpisom pristojnega izseljeniškega oblastva pošiljajo zastopništva mesečno ministrstvu za socialno politiko.

Glavnina povratnikov, določena v zmislu § 31. zakona, se odmerja za sedaj s tremi dolarji v Združenih ameriških državah, s petnajstimi šilingi v deželah britanskega imperija, v ostalih državah pa v njih valuti v zaokroženem znesku, ki ustreza po borznem kurzu znesku treh dolarjev, odnosno, če je treba, po kurzu, kakršnega odredi ministrstvo za socialno politiko. To glavnino pobirajo konzulati, ko vidirajo, odnosno izdajajo, potne liste za domovino, označevaje na potnem listu, da je glavnina plačana («glavarina plačena»).

Denar, ki ga konzulati poberejo, se vloga v podružnico Narodne banke kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ako je podružnica tam ustanovljena, drugače pa v banko, ki jo odredi ministrstvo za socialno politiko, v korist izseljeniškega fonda. O manipulaciji sami se izdado točni predpisi.

Tako glede izseljeniške kakor tudi glede povratniške glavnine morajo izseljeniška oblastva pobrati glavnino naknadno, ako se stranka ne more izkazati, da jo je že plačala. V tem primeru se pobere povratniška glavnina v dinarskem denarju po borznem kurzu valute, v kateri je bilo treba glavnino plačati.

Denarne kazni teko v zmislu § 37. zakona v korist izseljeniškega fonda. Za zavarovanje denarnih kazni zoper parniške družbe služijo kavcije dotičnih družb (§ 13. zakona). Ko postane razsodba oblastva, ki je izreklo denarno kazno, pravnomočna, se pošlje položena vsota državni hipotekarni banki v korist izseljeniškega fonda. Ako parniška družba ne položi gotovine, odredi pristojno oblastvo primerne ukrepe, da Narodna banka izplača dotično vsoto iz kavcije kaznovane družbe državni hipotekarni banki v korist izseljeniškega fonda.

Iz izseljeniškega fonda, bodisi da mu teko dohodki iz domovine, bodisi iz inozemstva, je treba pokrivati celokupne stroške izseljeniške državne službe, osebne in stvarne, kolikor niso preliminirani v državnem proračunu, na podstavi vsakoletnega

proračuna, ki se sestavlja po podatkih o potrebščinah in kritju vseh izseljeniških oblastev. Analogno se sestavlja vsako leto tudi zaključni račun. Leto proračuna dohodkov in razhodkov izseljeniškega fonda teče od dne 1. januarja do dne 31. decembra istega leta.

Iz dohodkov v inozemstvu je treba pokrivati v prvi vrsti stroške izseljeniške službe v prekmorskih državah. V vsakoletni proračun se uvrsti vsota, ki se sme potrošiti za subvencije in podpore v zmislu § 33. zakona; toda ti izdatki morajo vedno služiti izseljeniški službi.

5. Prehodne odredbe.

§ 20.

S pravilnikom o ustroju generalnega izseljeniškega komisariata se določi, katere izseljeniške posle naj še nadalje izvršujejo pokrajinske uprave, odnosno po njih likvidaciji, obča uprava v oblastih.

Z ustanovitvijo generalnega izseljeniškega komisariata preide izseljeniški odsek pokrajinske uprave v Zagrebu v sestav tega generalnega komisariata.

§ 21.

Ako se po službeni potrebi pozneje postavijo nova izseljeniška oblastva, se izda o njih področju poseben pravilnik.

§ 22.

Naredba bivših avstroogrskih ministrov za trgovino in za notranje posle z dne 23. novembra 1895., drž. zak. št. 181, je razveljavljena, naredba ministra za socialno politiko, navedena v § 38. zakona, pa samo v toliko, v kolikor se nanaša na prevozne posle, ki se tičejo posredno ali neposredno izseljenikov, ter nasprotuje zakonu o izseljevanju in temu pravilniku.

§ 23.

Ta pravilnik velja od dne, ko se razglasi v «Službenih Novinah».

V Beogradu, meseca avgusta 1922.

Minister za socialno politiko:
dr. Žerjav s. r.

307.

Odločba o ocarinjanju blaga pri carinarnicah, kjer poslujejo priznani carinski posredniki (razpis št. 234).*

Na podstavi člena 273. carinskega zakona in po zasljanju carinskega sveta sem odločil:

Ocarinjanje blaga po postopku C br. 1730 z dne 10. februarja 1918. in pravilniku za izvrševanje tega postopka C br. 61.133 z dne 8. septembra 1921. se ukinja pri onih carinarnicah, kjer poslujejo priznani carinski posredniki. Ta ukinitev velja tudi za carinske oddelke in odseke, ako pri njih ni priznanih carinskih posrednikov, če poslujejo pri carinarnicah, katerim pripadajo priznani carinski posredniki.

Blago se ocarinja še nadalje po tem postopku in pravilniku samo pri onih carinarnicah, kjer ni priznanih carinskih posrednikov.

Poštni paketi, potniško blago in državne pošiljke se ocarinjajo še nadalje po dosedanjih predpisih.

V Beogradu, dne 5. septembra 1922.;
C br. 55.602.

Državni podtajnik za finance:
dr. Svetislav Popović s. r.

308.

Odločba, s katero se ukinja uvozna carina na nekatere življenske potrebščine.**

Ministrski svet je sklenil v seji z dne 6. septembra 1922. na podstavi pooblastila v prvem odstavku člena 185. finančnega zakona za leto 1922./1923., da je ukiniti uvozno carino, in sicer:

1.) na zelje, ohrovt, kolerabo, zeleni fižol (v strokih), zeleni grah, bob, špinačo, paradižnik, buče in paprike iz točke 1. post. 7. splošne carinske tarife; potem na čebula in česen in ostale luke iz točke 2.

* Razglašena v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 198, izdanih dne 8. septembra 1922.

** Razglašena v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 199, izdanih dne 9. septembra 1922.

iste postavke in na krompir iz točke 3. iste postavke;

2.) na zreli fižol, grah, lečo in drugo iz post. 8. splošne carinske tarife;

3.) na gosjo in svinjsko mast, netopljeno in topljeno, iz post. 66. splošne carinske tarife;

4.) na drva za kurjavo, treske, veje, hlode, panje, korenine in ostali les za kurjavo, iz post. 91. splošne carinske tarife;

5.) na moko iz vseh vrst žita, razen na moko iz riža, sočivja in krompirja, iz točke 1. post. 103. splošne carinske tarife.

Ta odločba stopi v veljavo z dnem, ko se razglasi v «Službenih Novinah».

Iz pisarne generalne direkcije carin pri ministertvu za finance v Beogradu,

dne 7. septembra 1922.; C br. 55.989.

309.

Izpremembe in dopolnitve v izvozni tarifi.*

Ministrski svet je sklenil v seji z dne 6. septembra 1922. na podstavi pooblastila v členu 5. zakona o izvozu in izvoznih carinah z dne 23. septembra 1921. (št. 215 «Službenih Novin» z dne 27. septembra 1921.**):

Za spodaj našete proizvode se odredajo te-le izvozne carine, in sicer:

- 1.) na žive prasiče:
do 60 kg Din 200— za glavo;
preko 60 kg do 120 kg Din 1000— za glavo;
preko 120 kg do 180 kg Din 2000— za glavo;
preko 180 kg Din 2600— za glavo;
- 2.) na zaklane prasiče:
do 50 kg teže Din 300— za 100 kg;
preko 50 kg teže Din 1400— za 100 kg;
- 3.) na sveže svinjsko meso, tudi nasoljeno, Din 300— za 100 kg.

Pripomba 1. Živi prasiči do 60 kg, od 60 do 120 kg, od 120 do 180 kg in oni preko 180 kg ne smejo biti pri izvozu pomešani drugi z drugimi, drugače se pobere na vse število prasičev izvozna carina po onih, ki plačajo največjo carino. Ako se je predložila pismena deklaracija, pa se ugotovi ob pregledu, da so prasiči težji, nego so prijavljeni, ali da so pomešani s težjimi prasiči, se smatra to za poizkus tihotapstva in kazni se izreče po oni vrsti prasičev, ki plačajo največjo carino.

Pripomba 2. Kot svinjsko meso se ocarinja vsi deli prasičev razen jeter, srca, pljuč in obisti, ako sta z njih odpravljeni salo in slanina.

Meso in ostali deli, kakor jetra, srce, pljuča in obisti, s katerih salo in slanina nista odpravljeni, plačujejo carino 1400— dinarjev za 100 kg.

4.) Na salo in slanino Din 2100— za 100 kg.

Te izpremembe in dopolnitve v izvozni tarifi stopijo v veljavo z dnem, ko se razglase v «Službenih Novinah».

Iz pisarne generalne direkcije carin pri ministertvu za finance v Beogradu,

dne 7. septembra 1922.; C br. 55.990.

310.

Naredba o ustanovitvi oblastnih inspektoratov finančne kontrole.***

Gospod minister za finance je izvolil odrediti s predpisom z dne 23. avgusta 1922., št. 21.024, na podstavi členov 8. in 107. zakona o organizaciji finančne kontrole in člena 220. finančnega zakona za leto 1922./1923.,

da je takoj ustanoviti oblastne inspektorate finančne kontrole: v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Novem Sadu, Sarajevu, Skoplju, Splitu in na Cetinju. Njih območje se razprostira, in sicer:

1.) Oblastnega inspektorata finančne kontrole v Beogradu na ozemlje, ki obseza območje beograjskega davčnega oddelka, in okrožne finančne uprave: v Beogradu, Valjevu, Zaječaru, Kragujevcu, Kruševcu, Nišu, Novem Pazaru, Požarevcu, Čačku in Šabcu.

* Razglasene v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 199, izdanih dne 9. septembra 1922.

** Uradni list pod št. 306.

*** Razglasena v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 197, izdanih dne 7. septembra 1922.

Temu oblastnemu inspektoratu finančne kontrole so podrejene po členu 9. zakona o organizaciji finančne kontrole sreske uprave finančne kontrole: v Beogradu, Brzi Palanki, Valjevu, Velikem Gradistu, Donjem Milanovcu, Zaječaru, Kragujevcu, Kruševcu, Leskovcu, Negotinu, Nišu, Novem Pazaru, Palanki, Pirotu, Požarevcu, Surdulici, Čačku, Čupriji, Užici, Caribrodu in Šabcu.

2.) Oblastnega inspektorata finančne kontrole v Zagrebu na ozemlje, ki obseza območje delegacije ministrstva financ v Zagrebu; podrejene pa so mu po členu 9., točki 1., omenjenega zakona sreske uprave finančne kontrole: v Bjelovaru, Brodu ob Savi, Varaždinu, Vinkovcih, Virovitici, Vukovaru, Glini, Gospiću, Novi Gradiski, Gjurjevu, Zagrebu I. za mesto, Zagrebu II. zapadno, Zagrebu III. vzhodno, Zemunu, Karlovcu, Kastavu, Krapini, Križevcih, Krku, Donjem Lapeu, Mitrovici, Donjem Miholjeu, Ogulinu, Osjeku, Otočcu, Pakracu, Požegi, Senju, Sisku, Sušaku, Čabru in Čakovcu.

3.) Oblastnega inspektorata finančne kontrole v Ljubljani na ozemlje, ki obseza območje delegacije ministrstva financ v Ljubljani; podrejene pa so mu po členu 9., točki 1., omenjenega zakona sreske (okrajne) uprave finančne kontrole: v Brežicah, Gornji Radgoni, Dolnji Lendavi, na Jesenicah, v Kočevju, Kranju, Krškem, Laškem, Logatcu, Ložu, Ljubljani I., Ljubljani II., Marenbergu, Mariboru I., Mariboru II., Murski Soboti, Novem mestu, Petrovcih, na Prevaljah, v Ptuj, pri Sv. Lenartu, v Trebnjem, Črnomlju, Celju, Škofji Loki, Šmarju in Šoštanju.

4.) Oblastnega inspektorata finančne kontrole v Novem Sadu na ozemlje, ki obseza območje oblastne finančne direkcije v Novem Sadu; podrejene pa so mu po členu 9., točki 1., omenjenega zakona sreske finančne kontrole: v Beli crkvi, Velikem Bečkerekcu, Pelmonoštoru, Vršcu, Djakovu, Djali, Žičesu, Zombolju, Itebeju, Veliki Kikindi, Novem Sadu, Pančevu, Somboru, Stari Kanjiži, Starem Bečeju in Subotici.

5.) Oblastnega inspektorata finančne kontrole v Sarajevu na ozemlje, ki obseza območje delegacije ministrstva financ v Sarajevu; podrejene pa so mu po členu 9., točki 1., omenjenega zakona sreske uprave finančne kontrole: v Banjaluci, Bihaću, Bosanskem Brodu, Brčkom, Goraždi, Zvorniku, Livnu, Ljubiskem, Mostaru, Prijedoru, Sarajevu, Srebrenici, Stolu, Travniku, Trebinju in Tuzli.

6.) Oblastnega inspektorata finančne kontrole v Skoplju na ozemlje, ki obseza območje okrožne finančne uprave: v Bitolju, Prištini, Skoplju in Štipu; temu oblastnemu inspektoratu finančne kontrole so podrejene po členu 9., točki 1., omenjenega zakona sreske uprave finančne kontrole: v Berovu, Bitolju, Debru, Gjevgjeliji, Kavadaru, Krivi Palanki, Kumanovu, Ohridu, Prizrenu, Prištini, Resnu, Skoplju, Tetovu, Carevem selu in Štipu.

7.) Oblastnega inspektorata finančne kontrole v Splitu na ozemlje, ki obseza območje delegacije ministrstva financ v Splitu; podrejene pa so mu po členu 9., točki 1., omenjenega zakona sreske uprave finančne kontrole: v Benkovcu, Dubrovniku, Ercegonovcu, Zeleniku, Imotskem, Kninu, Korčuli, Kotoru, Makarski, Metkoviću, Pagu, Prekem, Senju, Splitu, Supetru, Trogiru, Hvaru in Šibeniku.

8.) Oblastnega inspektorata finančne kontrole v Cetinju na ozemlje, ki obseza območje okrožne finančne uprave v Peči in Podgorici; podrejene pa so mu po členu 9., točki 1., omenjenega zakona sreske uprave finančne kontrole: v Kolašinu, Nikšiću, Peči, Plevlju, Podgorici, Rijeki in Ulcinju.

Število in sedeže oddelkov finančne kontrole v vsakem srezu finančne kontrole pod točkami 1.) do 8.) odredi generalna direkcija posrednih davkov.

Iz generalne direkcije posrednih davkov v Beogradu, dne 25. avgusta 1922.; št. 21.024.

Razglasi drugih uradov in oblastev.

A 190/22—8.

1202 3—2

Poklic dedičev neznanega bivališča.

Janez Mlinar, posestnik iz Studora št. 1, je bil kot vojni pogrešanec poglašen za mrtvega.

Po ženitni in dedinski pogodbi z dne 10. junija 1903. so poklicani kot dediči četrte njegove zapuščine zakoniti dediči, t. j. njegovi sestri Mina in Ivana Mlinar.

Te dve, katerih bivališče sodišču ni znano, se pozivljata, naj se tekom enega leta od danes dalje zgledita pri tem sodišču. Po tem roku se bo razpravljala zapuščina z ostalimi dediči in z Jane-

zom Erraham, posestnikom na Mlinem št. 28, ki se je postavil odsotnima zapustnikovima sestrama za skrbnika.

Okrajno sodišče v Radovljici, oddelek I., dne 8. septembra 1922.

Št. 892/22.

1209 3—2

Razglas

o ofertalni licitaciji dobav za bolnico.

Za proračunsko leto 1922./1923., t. j. do dne 30. junija 1923., se razpisuje po naredbi zdravstvenega odseka za Slovenijo v Ljubljani z dne 26. avgusta 1922., št. 9451, in na podstavi zakona in pravilnika o državnem računovodstvu pismena ofertalna licitacija na dan 30. septembra 1922.

za dobavo:

- 1.) mesa vseh vrst (goveje, svinjsko, telečje, ovčje meso), drobnjav, t. j. pljuč, jeter, ledvic, vampov;
- 2.) masti (sala);
- 3.) kruha (belega in črnega, žemelj);
- 4.) moke vseh vrst (pšenične, koruzne, ajdove), potem drugih mlinskih izdelkov (pšenični zdrob, koruzni zdrob, ječmenova kaša, prosenka kaša);
- 5.) mleka;
- 6.) živil (krompirja, zelja, repe, jabolk);
- 7.) specerijskega blaga (sladkorja, kave, olja, riža itd.);
- 8.) rakev za mrličje

za občo javno bolnico v Mariboru.

Popis potrebnih količin omenjenega blaga, nadalje obči in posebni pogoji za dobavo blaga se dobivajo v upraviteljski pisarni za 2 dinarja.

Ponudbe, opremljene s kolkom za 20 dinarjev, se morajo izročiti v zapečatenem zavitku z zunanjo oznako: «Ponudba za dobavo po razpisu z dne 10. septembra 1922., št. 892, za dan 30. septembra 1922. ponudnika».

Ponudbe morajo izročiti neposredno ponudniki ali njih pooblaščenici na dan licitacije, in sicer med 10. in 11. uro v roke predsedniku dražbene komisije.

Ponudniki morajo ostati v besedi najmanj 30 dni po otvoritvi dotične ponudbe.

Vsak ponudnik mora po zakonu in pravilniku o državnem računovodstvu položiti kavecjo 5 % (odnosno 10 %, če je tuj državljan), in sicer pri blagajni obče javne bolnice v Mariboru najkasneje do 10. ure na dan licitacije, bodisi v gotovini, bodisi v vrednostnih papirjih.

O položeni kaveciji izda blagajna potrdilo, ki se mora pokazati predsedniku dražbene komisije.

Ponudnik mora izročiti predsedniku dražbene komisije izpričevalo o dražiteljski sposobnosti, ki ga je izdala trgovska in obrtniška zbornica, in potrdilo davčnega urada, da je plačal davek za tekoče trimesečje.

Zlasti se opozarja licitanti, da morajo na dan licitacije podpisati izjavo, da poznajo pogoje nabave in da pristajajo, dražiti po njih.

Onim licitantom, ki pridejo na dan licitacije po 11. uri, ne bo dovoljeno vstopiti v sobo, kjer se bo vršila licitacija.

Obča javna bolnica v Mariboru,

dne 10. septembra 1922.

Razne objave.

1221 Vabilo na redni občni zbor „Slovenske socijalne matice“, r. z. z o. z. v Ljubljani,

ki bo v soboto dne 30. septembra 1922. ob dvajsetih v posvetovalnici ljubljanskega magistrata.

Dnevni red:

- 1.) Poročilo načelnštva o poslovanju v letu 1921.
- 2.) Poročilo nadzorništva.
- 3.) Slučajnosti. * * *

Občni zbor je sklepčen, če je zastopana vsaj petina vseh združnikov. Ako bi tega ne bilo, se vrši pol ure pozneje na istem prostoru s prvotnim dnevnim redom drug občni zbor, ki je sklepčen brez ozira na število udeležbe.

1186

Razid društva.

Katoliško izobraževalno društvo pri Sv. Trojici nad Cerknico se je prostovoljno razšlo.

Janko Šiška s. r., bivši predsednik.